

PWYLLGOR	PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU
DYDDIAD	14 CHWEFROR 2019
TEITL	CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL DRAFFT 2019/20
PWRPAS YR ADRODDIAD	CYFLWYNO CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL DRAFFT AR GYFER Y FLWYDDYN 1 EBRILL 2019 – 31 MAWRTH 2020
AWDUR	LUNED FÔN JONES - RHEOLWR ARCHWILIO
GWEITHREDIAD	CYMERADWYO'R CYNLLUN YN YR ATODIAD

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Cyflwynir cynllun drafft o waith Archwilio Mewnol am y flwyddyn ariannol 2019/20 er sylwadaeth a chymeradwyaeth y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu.
- 1.2 Mae'r adroddiad yma'n egluro'r ffactorau a ystyriwyd a'r broses a ddefnyddiwyd i gyrraedd at y cynllun a gyflwynir i'r Pwyllgor.

2. BWRIAD ARCHWILIO MEWNOL

- 2.1 Pwrpas y gwasanaeth Archwilio Mewnol ydi:

Rhoi hyder i'r dinesydd a'r Cyngor am amgylchedd reolaeth a threfniadau llywodraethu'r Cyngor trwy adrodd yn annibynnol a gwrthrychol i'r Pennaeth Cyllid a'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu

- 2.2 Wrth baratoi'r cynllun gwaith yma, felly, rhoddwyd ystyriaeth i'r hyn sydd angen i'r gwasanaeth ei wneud er mwyn cyflawni'r pwrpas yma.
- 2.3 Adnoddau cyfyngedig sydd gan yr uned; adnodd staffio'r Uned yw 7 swydd amser llawn gyda dwy o archwilwyr dros dro, i gyflenwi yn absenoldeb mamolaeth a cafwyd adnodd ychwanegol gan y Pennaeth Cyllid gan fod tri swyddog yn hyfforddi ar yr un pryd. Mae hyn yn ei wneud yn gynyddol bwysig fod y gwasanaeth yn cyfeirio ei adnoddau i'r llefydd cywir.
- 2.4 Felly, er mwyn sicrhau ein bod yn adolygu'r pethau cywir, yn gyntaf rhoddwyd ystyriaeth i'r Gofrestr Risg Corfforaethol yn ogystal â chofrestrau risg pob adran. Mae hyn er mwyn sicrhau fod rheolaethau allweddol y Cyngor er mwyn ymdrin â'i brif risgiau yn derbyn sylw. Yn hynny o beth, rydym wedi cydweithio'n agos â'r Uned Yswiriant a Risg, sydd fel rhan o'u rôl yn sicrhau fod y cofrestrau hyn yn cael eu diweddarau'n rheolaidd.

2.5 Canlyniad hyn oedd paratoi cynllun drafft cychwynnol, sydd wedi cael ei drafod gyda pob Pennaeth adran (neu dîm rheoli adrannol mewn rhai achosion). Roedd hyn yn gyfle i fireinio'r cynllun ymhellach, cyn paratoi'r Cynllun drafft a gyflwynir i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu.

2.6 Yn ystod 2019/20, bydd Archwilio Mewnol hefyd yn rhoi ystyriaeth briodol i'r canlynol:

- Sicrhau fod y gwasanaeth yn cyfrannu i adolygiadau Ffordd Gwynedd, fel mae'r angen yn codi, er mwyn sicrhau llwyddiant i newid diwylliant y Cyngor.
- Yn ymwybodol ar bob amser o'r posibilrwydd y gall twyll neu lygredigaeth ddigwydd. Byddwn felly yn manteisio ar y Fenter Twyll Cenedlaethol ac yn cynnal gwaith Atal Twyll Rhagweithiol.
- Yn parhau i roi sylw i grantiau penodol, yn enwedig lle mae amodau'r grant yn disgwyl adolygiad gan Archwilio Mewnol.

Mae hyn wedi ei adlewyrchu yn y cynllun.

3. ADNODDAU SYDD AR GAEL

3.1 Rhagwelir y bydd oddeutu 766 diwrnod o adnoddau archwilio ar gael i gwblhau cynllun archwilio 2019/20. Mae hyn ar sail dadansoddi'r adnoddau staffio sydd ar gael, gan gynnwys cyllidebau rhesymol ar gyfer gweithgareddau "di-gynnyrch" megis gwyliau, salwch, hyfforddiant, rheolaeth a chyfarfodydd ac ar ôl ystyried y darpariaethau canlynol:

	2019/20	2018/19
Darpariaeth ar gyfer cyngor ar reolaethau a phriodoldeb	55 diwrnod	55 diwrnod
Darpariaeth ar gyfer gwaith ymatebol	40 diwrnod	30 diwrnod
Darpariaeth ar gyfer dilyniant	50 diwrnod	50 diwrnod

4. ARGYMHELLIAD

4.1 Gofynnir i'r Pwyllgor gymeradwyo'r Cynllun Archwilio drafft ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2019 i 31 Mawrth 2020.

CYNLLUN ARCHWILIO MEWNOL DRAFFT 2019/20

Archwiliad	Rheswm	Dyddiau
CORFFORAETHOL		
Cefnogi Adolygiadau Ffordd Gwynedd	Cynnig cyngor a chefnogaeth i staff a rheolwyr ar faterion risg a rheolaeth fewnol. (Cymerir agwedd Ffordd Gwynedd at holl waith Archwilio Mewnol)	20
Gwaith Atal Twyll ac Atal Llygredigaeth Rhagweithiol a'r Fenter Twyll Genedlaethol	Gwaith i'w gynnal er mwyn sicrhau fod trefniadau cadarn yn eu lle i ymdrin â'r risgiau o dwyll a llygredigaeth a gwaith yn ymwneud a'r Fenter Twyll Genedlaethol a gaiff ei rhedeg gan Swyddfa Archwilio Cymru.	40
Gwerth am Arian	Adolygiad o werth am arian mewn maes penodol.	20
Trefniadau Diogelu	Adolygiad o drefniadau hyfforddiant ar yr ystod o fodiwlau diogelu.	15
Trefniadau Diogelu Plant ac Oedolion Bregus– Sefydliadau	Darpariaeth ar gyfer cynnal adolygiadau ar "Ddiogelu" wrth ymweld â sefydliadau.	4
Diwylliant a Moeseg	Bydd canlyniad yr archwiliad yn rhoi dynodiad ar sut mae egwyddorion Ffordd Gwynedd yn treiddio drwy'r sefydliad.	15
Rheoli Gwybodaeth – Sefydliadau	Darpariaeth ar gyfer cynnal adolygiadau yn y maes Rheoli Gwybodaeth wrth ymweld â sefydliadau.	6
Merched mewn Arweinyddiaeth	Un o brif flaenoriaethau gwella Cyngor Gwynedd – bydd yr adolygiad yn canolbwyntio ar ba brosiectau sydd ar y gweill.	5
Goramser	Gwirio bod taliadau goramser yn cael eu talu ar y cyfradd cywir a'u bod yn briodol.	25
Costau Teithio – Hunan-wasanaeth	Adolygiad o'r trefniadau monitro.	5
ADDYSG		
Adnoddau		
Grant Addysg Ôl-16	Disgwyliad yn yr amodau ariannol.	3
Trefniadau Cyllidebu Ôl-16	Adolygiad wedi ei gynnwys ar gais y Pennaeth Addysg.	10
Grant Datblygu Disgyblion	Nid yw'r GDD wedi ei ymgorffori yn y Grant Gwella Addysg, felly mae'n ofynnol i gynnal archwiliad ar wahân.	10

Archwiliad	Rheswm	Dyddiau
Grant Gwella Addysg	Mae'r grant yn gyfuniad o sawl grant blaenorol oedd yn cael eu talu gan Lywodraeth Cymru.	15
Cyfrifon Ymddiriedolaeth	Adolygiad o gyfrifon ymddiriedolaeth gan gynnwys trefniadau i gyflwyno ac asesu trefniadau.	5
Ysgolion		
Ysgol Hafod Lon	Mae cyllideb sylweddol ar gyfer yr ysgol.	12
Ysgol Pendalar	Mae cyllideb sylweddol ar gyfer yr ysgol.	12
Penodi a Chostau Athrawon Llanw – Uwchradd	Adolygiad o'r trefniadau cyfredol.	25
Cronfeydd Ysgol	Adolygiad o gronfeydd ysgolion Gwynedd.	20
Ysgolion Cyffredinol	Darpariaeth blyneddol ar gyfer rhoi cyngor ac ymgynghori.	5
GwE		
Gwerth am Arian	Adolygiad o daliadau a gwerth am arian GwE.	20
AMGYLCHEDD		
Amgylchedd		
Grant AHNE	Gwirio'r trefniadau rheoli i sicrhau y caiff y Cynllun Rheoli ei gyflawni.	10
Cynllunio		
Cytundebau Adran 106	Mae rhwymedigaethau cynllunio dan Adran 106 Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (fel y'i diwygiwyd), a adwaenir yn gyffredinol fel Cytundebau A106, yn fecanwaith sy'n gwneud cynnig datblygu na fyddai'n dderbyniol fel arall yn dderbyniol yn nhermau cynllunio.	15
Trafnidiaeth a Gofal Stryd		
Uned Diogelwch y Ffyrdd	Mae'r Uned yn destun toriadau, felly adolygu'r effaith ar y gwasanaeth.	8
Trafnidiaeth – Costau Teithio Ôl-16	Adolygiad o'r trefniadau cyfredol.	12
Tir ac Eiddo'r Cyngor		
Manddaliadau	Adolygiad o'r drefn rheoli newydd a ddaeth i rym yn 2018-19.	15
Rheolaeth Categori	Adolygiad o'r trefniadau ar gyfer caffael contractwyr asbestos a phrofwyr PAT (Portable Appliance Testing).	15

Archwiliad	Rheswm	Dyddiau
ASiantaeth Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru		
Ar draws yr adran		
Achrediadau	Gwirio bod trefniadau digonol mewn lle i fonitro cydymffurfiad â'r safonau disgwylidig.	15
CEFNOGAETH GORFFORAETHOL		
Cyswllt Cwsmer a Chofrestru		
Defnydd a Rheolaeth o Gyfryngau Cymdeithasol	Adolygiad o drefniadau sefydlu cyfrifon ar gyfrifon cymdeithasol a monitro eu cynnwys.	8
Monitro Perthynas â Chwsmeriaid (<i>Customer Relationship Monitoring</i>)	Adolygu'r trefniadau ar gyfer ymateb i gwynion.	10
Dysgu a Datblygu'r Sefydliad		
Modiwl Datblygu Staff (MoDS)	Bydd y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn cynnal archwiliad ar y defnydd o'r MoDS ar draws y Cyngor yn ystod blwyddyn ariannol 2019/20 yn unol â'r hyn a fynegir yn yr adroddiad wreiddiol.	8
CYLLID		
Ar draws yr adran/corfforaethol		
Diogelwch Systemau TG	Bwriedir cynnal archwiliadau ar faterion penodol yn y maes Technoleg Gwybodaeth.	30
Ariannol		
System Taliadau – Newid Data Sefydlog	Mae'n hanfodol bod trefniadau mewn lle i atal ymdrech am daliad twyllodrus.	10
Cyfrifeg		
Cysoni Banc	Mae'r maes hwn yn allweddol ar gyfer cau'r cyfrifon yn amserol.	20
Refeniw		
Budd-daliadau - Adolygiad o'r Rheolaethau Allweddol	Disgwylir y bydd cynnal adolygiad o gymorth i'r archwilwyr allanol wrth gynnal eu hadolygiad o'r Cais Sybsidi Budd-dal Tai.	12
Hunanwasanaeth Treth Cyngor	Llithro o gynllun 2018/19 oherwydd diffyg adnoddau TG i ymgymryd â'r prosiect.	10
Credyd Cynhwysol	Mae hwn yn fater sydd wedi ai adnabod yn faes o risg uchel yn y Gofrestr Risg Corfforaethol.	15

Archwiliad	Rheswm	Dyddiau
ECONOMI A CHYMUNED		
<i>Adfywio Cymunedol</i>		
Cronfa'r Degwm	Bydd angen gwiriad annibynnol os yw incwm y gronfa dros £25,000.	3
<i>Archifau, Amgueddfeydd a Chelfyddydau</i>		
Cyfrifon Amgueddfa Lloyd George	Gofyniad yn unol â rheolau y Comisiwn Elusennol i archwilio'r cyfrifon.	5
<i>Morwrol a Pharciau Gweledig</i>		
Iechyd a Diogelwch Harbyrau	Mae hwn yn faes o risg uchel.	5
Mesurau Diogelwch Parc Padarn	Mae'r maes wedi ei adnabod ar y Gofrestr Risg Corfforaethol.	3
<i>Prosiectau Sylweddol</i>		
ARFOR	Cyngor Gwynedd yw'r corff arweiniol a bwriedir cynnal adolygiad o'r trefniadau llywodraethu a threfniadau i wirio gwariant.	8
Cynllun Llanbedr	Gwiriad o drefniadau rheoli'r prosiectau ar gynllun sydd â gwerth oddeutu £25m.	15
Cynllun STEM Gogledd	Adolygiad o gynlluniau penodol.	8
<i>Strategaeth a Datblygu</i>		
Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru	Trefniadau llywodraethu y Bwrdd – sef cydbwyllgor o blith awdurdodau lleol gyda chynrychiolwyr o bartneriaid allweddol megis Cyngor Busnes Gogledd Cymru a Merswy Dyfrdwy, Prifysgolion a Cholegau Addysg Bellach.	15
OEDOLION, IECHYD A LLESIANT		
<i>Digartrefedd a Thai Cefnogol</i>		
Cynllun Ail-leoli Ffoaduriaid Syria	Adolygiad o'r trefniadau ar gyfer dyroddi arian.	8
Costau Gwely a Brecwast	Adolygu'r taliadau a wnaethpwyd i sicrhau eu priodoldeb.	10
<i>Cefnogi Pobl</i>		
Grant Cefnogi Pobl	Disgwyliad yn amodau'r grant.	15
<i>Preswyl a Dydd</i>		
Plas Gwilym, Penygroes	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2019/20 yw'r drydedd blwyddyn o dair).	12

Archwiliad	Rheswm	Dyddiau
Plas Pengwaith, Llanberis	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2019/20 yw'r drydedd blwyddyn o dair).	12
Bryn Blodau, Blaenau Ffestiniog	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2019/20 yw'r drydedd blwyddyn o dair).	12
Llys Cadfan, Tywyn	Holl gartrefi'r Cyngor i'w harchwilio o fewn cylch 3 blynedd (2019/20 yw'r drydedd blwyddyn o dair).	12
Canolfannau Dydd – Anabledd Dysgu	Cynnal adolygiad o drefniadau ariannol ac anariannol y canolfannau.	25
PLANT A CHEFNOGI TEULUOEDD		
<i>Plant a Theuluoedd</i>		
Hafan y Sêr	Uned egwyl fer sydd wedi ei lleoli ar safle Ysgol Hafod Lon a agorwyd ym mis Ebrill 2018.	12
Taliadau i Ofalwyr Maeth	Mae swm sylweddol yn cael ei dalu yn y maes hwn.	12
Cyfrifon Clybiau Ieuencid	Adolygiad i sicrhau bod y cyfrifon wedi eu cau yn briodol a bod unrhyw gardiau debyd wedi eu dychwelyd.	8
PRIFFYRDD A BWRDEISTREFOL		
<i>Ar draws yr adran</i>		
Cynllun Parhad Gwasanaeth	Mae hwn yn fater sydd wedi ei amlygu yn y Gofrestr Risg Corfforaethol a bydd yr archwiliad yn cwmpasu gwirio'r cynllun ynghyd â sicrhau bod polisiâu wedi eu llunio ar gyfer eitemau pwrpasol, e.e. halen.	12
<i>Gwaith Priffyrdd</i>		
Rhaglen Waith - Pontydd	Gwirio'r trefniadau ar gyfer rhaglennu'r gwaith cynnal a chadw a bod hynny wedi ei adnabod ar y Cynllun Rheoli Asedau.	10
<i>Gwaith Bwrdeistrefol</i>		
Cynnal a Chadw Meysydd Chwarae	Gwirio bod trefniadau addas yn bodoli i gynnal meysydd chwarae i liniaru risgiau iechyd a diogelwch i ddefnyddwyr.	12
Toiledau Cyhoeddus a Phartneriaethau gyda Chynghorau Cymuned a thref	Yn unol â Deddf Iechyd Cyhoeddus Cymru) 2017, mae'n ofynnol bod y Cyngor yn llunio Strategaeth Toiledau Cyhoeddus erbyn Mai 2019.	12

Archwiliad	Rheswm	Dyddiau
YMGYNGHORIAETH GWYNEDD <i>Ar draws yr adran</i> Achrediadau	Gwirio bod trefniadau digonol mewn lle i fonitro cydymffurfiad â'r safonau disgwyliedig	15
CYFANSWM DYDDIAU		766